

Posudek bakalářské práce

Jméno a příjmení
studenta/tky:

Mgr. Diana Mosná, PhD.

Osobní číslo:

P 09 888

Studijní program:

Psychologie

Studijní obor:

Arteterapie

Katedra:

Ateliér arteterapie

Akademický rok:

2018/2019

Název práce:

Skupinová arteterapie so žiakmi s Aspergerovým syndrómom

Vedoucí práce:

PaedDr. Evžen Perout

Hlediska hodnocení

Obsahová úroveň práce

Formulace cílů:

cíle jsou jasně formulovány

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

cíle nejsou korektně formulovány

Struktura práce odpovídá cílům:

zcela odpovídá

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

neodpovídá

Jednotlivé části práce:

jsou pro celek podstatné

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

nejsou podstatné

Teoretická a empirická část práce jsou:

provázané

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

neprovázané

Naplnění cílů práce:

cíle práce naplněny

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

nenaplněny

Způsob zpracování

Zvolené metodologické řešení:

	1	2	3	N	
odpovídá cílům práce	☒	☐	☐	☐	neodpovídá cílům práce

Adekvátní použití výzkumných metod, metodických postupů:

	1	2	3	N	
zcela adekvátní	☒	☐	☐	☐	neadekvátní

Způsob prezentace problému/tématu:

	1	2	3	N	
přiměřený a jasný	☒	☐	☐	☐	neodpovídá typu práce, není srozumitelný

Úroveň interpretace a diskuze k řešenému problému:

	1	2	3	N	
dostatečná	☐	☒	☐	☐	nedostatečná

Propracovanost práce:

	1	2	3	N	
práce je ve všech svých částech přiměřeně propracovaná	☒	☐	☐	☐	některé části práce nejsou dostatečně dopracované, dokončené

Práce se zdroji

Práce s odbornou literaturou:

	1	2	3	N	
výborná	☒	☐	☐	☐	nedostatečná (neodpovídající)

Aktuálnost použitých zdrojů:

	1	2	3	N	
zdroje jsou aktuální	☒	☐	☐	☐	zdroje nejsou aktuální

Zahraniční zdroje:

	1	2	3	N	
práce obsahuje relevantní zahraniční zdroje	☒	☐	☐	☐	práce neobsahuje zahraniční zdroje

Relevance a validita zdrojů:

	1	2	3	N	
relevantní	☒	☐	☐	☐	nerrelevantní

Citační norma:

	1	2	3	N	
zcela dodržena	☒	☐	☐	☐	nedodržena

Jazyková úroveň práce

Stylistická vyspělost:

	1	2	3	N	
odpovídá úrovni odborného stylu	☒	☐	☐	☐	neodpovídá požadované úrovni

Gramatická úroveň:

	1	2	3	N	
neobsahuje gramatické chyby	☒	☐	☐	☐	obsahuje velké množství gramatických chyb

Odborný jazyk:

	1	2	3	N	
používá výborně	☒	☐	☐	☐	nepoužívá

Formální úroveň práce

Rozsah práce:

	1	2	3	N	
odpovídá	☐	☒	☐	☐	neodpovídá stanoveným požadavkům

Práce obsahuje požadované náležitosti:

	1	2	3	N	
obsahuje	☒	☐	☐	☐	neobsahuje

Grafická úroveň práce:

	1	2	3	N	
vyhovující	☒	☐	☐	☐	nevyhovující

Struktura a členění práce:

	1	2	3	N	
vyhovující	☒	☐	☐	☐	nevyhovující

Další hodnocení

Autorka bakalářské práce se problematikou pervazivních vývojových poruch (PVP) či poruch autistického spektra (PAS) zabývá dlouhodobě (viz seznam použité literatury). Jak uvádí, práce je pro ni příležitostí k praktickému ověření účinnosti skupinových arteterapeutických postupů u žáků speciální třídy ZŠ. Teoretické aspekty dané problematiky rozvádí v první části práce, oproti původnímu záměru věnuje pozornost nejen problematice Aspergerova syndromu, ale i dětskému autismu, což je vzhledem k diagnostické blízkosti v rámci celku klasifikačního systému přijatelné rozšíření. V teoretické části čerpá z dostupné domácí i zahraniční literatury, adekvátním způsobem popisuje historický kontext problematiky a uvádí současnou podobu diagnostických kritérií, včetně diferenciálně diagnostických kategorií. Podrobněji je zmíněna problematika týkající se výzkumů výtvarné tvorby jedinců s PVP, zmíněna je skutečnost vývojového opoždění, ale i kvalitativní rozdílnost pozorovatelná u výtvarného projevu dětí s diagnostikovanou PVP. Tyto skutečnosti autorka dokládá výsledky výzkumu tematických

dětských kreseb pomocí testu FEATS.

Dalším okruhem teoretické části je problematika arteterapeutické praxe u dětí s PVP. Zmíněn je přístup projektivně intervenční arteterapie, dále je zmíněna podoba interaktivní arteterapie (Evans, Dubowski), úloha relaxačního aspektu v terapeutické práci. Jako podmínka úspěšnosti práce je pak autorkou vnímána schopnost arteterapeuta pracovat napříč jednotlivými terapeutickými přístupy, s předpokladem kombinace a volby těch postupů, které jsou v danou chvíli pro dětského klienta nejpřínosnější (eklektický přístup). Vzhledem k zahraniční praxi (SR) je inspirativní kapitola věnovaná speciálně pedagogické intervenci, zejména vzhledem k profesnímu vymezení a uplatnění arteterapeuta ve školském terénu. Obsahem praktické části jsou dvě případové studie, ve kterých je zkoumána účinnost terapeutické intervence. V úvodu této části je stanoven cíl a jsou zformulovány tři otázky, které základně sledují účinnost a vliv vývojového posunu zprostředkovaného výtvarnou tvorbou, která je řízena a ovlivňována terapeutovou intervencí. V obou případech je řešena specifická problematika související s výtvarným vyjádřením žáků s PVP, kdy počáteční charakteristiky odkazují k nižším vývojovým stupňům. Vývoj terapeutické práce díky výraznému facilitačnímu prvku následně umožňuje zařadit zpracování náročnějších výtvarných zadání a také zařazení dalších výtvarných materiálů a technik. Konečné artefakty vykazují charakteristiky překvapivě výrazného posunu, autorka práce konstatuje i změnu v chování a postojích obou zúčastněných žáků.

V závěru je činnost zhodnocena, vzhledem k tomu, že jsou předloženy pouze dvě kazuistiky, je konstatována malá průkaznost, spíše než o výzkum se jedná o sondu a prvotní terénní zkušenost v prostředí žáků speciální třídy s diagnózami v rámci PVP. I když je konstatována nízká možnost zobecnění, domnívám se, že celkový výsledek umožňuje hypotetickou úvahu pro další praktické ověřování zvolených terapeutických postupů (viz doplňující otázky).

Doplňující otázky:

1/V teoretické části je v souvislosti s prací vídeňského psychiatra H. Aspergera zmíněna jeho domněnka, že "v každé tvůrčivé činnosti, umelecké nebo vědecké, je obsažená určitá forma autismu." (str. 10) Bylo by možné tuto domněnku komentovat, např. v kontextu teorií tvořivosti a duševní poruchy či nemoci?

2/ V kapitole 1.5, která je věnována výtvarnému vývoji jednotlivců s PVP, je patrné, že výtvarný projev této skupiny vykazuje celkově nižší vývojovou úroveň ve srovnání s běžnou populací věkově shodného vzorku žáků (viz výsledky výzkumu pomocí testu FEATS). Lze toto více přiblížit a popsat?

3/ Z textu kapitoly 1.5 dále vyplývá, že je možné vnímat charakteristiky výtvarného projevu u dětí s PVP, které jsou odkazem na vývojové opoždění, na druhé straně se lze setkat ve výtvarném vývoji s charakteristikami, které svědčí o kvalitativní rozdílnosti oproti běžné populaci (tzv. savanti s dg. autismu). Lze tuto problematiku zmínit u SZZ?

4/ V souvislosti se zkušeností s terapeutickou prací popište základní charakteristiky patrné ve výtvarném projevu obou chlapců, zajímavý je vývoj ve zpracování figurativního prvku, jsou např. přítomny indikátory odkazující k vyjádření emocí, rozlišující či individuální prvky u zobrazených postav, vztahový kontext apod.? Je např. patrný výtvarný postup, který preferuje detail na úkor celku (hyperfocusing) či nikoliv?

Závěr

Navrhovaná klasifikace slovně:

výborně

velmi dobře

dobře

nevyhověl/a

Práce splňuje základní požadavky na tento typ prací, a proto ji doporučuji k obhajobě:

ANO

NE

Datum:

15.8.2019

Podpis vedoucí/ho práce:

